

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Պատմության

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ֆելիքս Մովսիսյան Վազգենի

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 2

« 13 » հունվարի 2023 թ.

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐ-3-4

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

022201.00.7 – Պատմություն

Կրթական ծրագիր՝

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

022201.01.7 – Պատմություն

Որակավորման աստիճան՝

/բակլավր, մագիստրատուրա/

մագիստրոս

Ամբիոն՝

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Պատմության

Ուսուցման ձևը՝

/առկա, հեռակա/

առկա

Կուրս/կիսամյակ

առկա՝ 2-րդ կուրս, 1-ին և 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

/անուն, ազգանուն/

Ֆելիքս Մովսիսյան

Էլ. hauget@ntr_felmov@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	
8.	Դասավանդման մեթոդներ	
9.	Ուսումնառության մեթոդները	
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ	
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ	
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ	
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում	
14.	Գնահատում	
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում	
	14.2. Հարցաշար	
	14.3. Գնահատման չափանիշներ	
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ	

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

Մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի գիտական սեմինարը կարևորվում է պատմության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է «022201.01.7 – Պատմություն» կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի Գիտահետազոտական կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

Մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի գիտական սեմինարի դասավանդումը նպատակ է հետապնդում մագիստրանտներին ծանոթացնել գաղտնի կազմակերպությունների գործունեությանը, բացահայտել նրանց ազդեցությունը համաշխարհային պատմության ընթացքի վրա, ուսանողներին նախապատրաստել «Մասնության պատմություն» դասընթացին:

2.2 Դասընթացի խնդիրներն են.

1. Ուսանողներին ծանոթացնել գաղտնի ընկերությունների ստեղծման և գործունեության պատմությանը:
2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական գիտելիքները պատմության վերաբերյալ:
3. Ուսանողներին սովորեցնել գիտելիքներն ու ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:
4. Նախապատրաստել հետագա մասնագիտական գործունեության:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները .

Մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի գիտական սեմինարին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների մոտ Համաշխարհային պատմության և Ռուսաստանի պատմության իմացությունը, փաստերը համադրելու և վերլուծելու կարողությունների առկայությունը:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և կոմպետենցիաները.

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կրերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Շնորհանրական կոմպետենցիաներ

- ✓ վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն
- ✓ կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն
- ✓ հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ
- ✓ գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն
- ✓ հետազոտություններ կատարելու ունակություններ
- ✓ սովորելու ունակություն
- ✓ նոր գաղափարներ առաջ քաշելու ունակություն
- ✓ ինքնուրույն աշխատելու ունակություն

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ՄԿ)

- ✓ կարողանա կատարել բազմաբնույթ գիտելիքների համակարգում և տեսական վերլուծություն
- ✓ կարողանա համադրելու պատմական փաստերը և համակողմանի գնահատել երևույթները
- ✓ ունենա սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու հմտություններ
- ✓ կարողանա կոնկրետ տեսական գիտելիքները կիրառել պատմական իրողությունները հասկանալու համար
- ✓ կարողանա պատմական կոնկրետ փաստերն ու երևույթները բացահայտել ընդհանուր տեսությունների, գաղափարների տեսանկյունից
- ✓ ունենա պատմագիտական հետազոտություններ կատարելու ունակություններ

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

Մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի գիտական սեմինարի ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել պատմության բնագավառում մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ուսումնական հաստատություններում աշխատելու, կրթությունը շարունակելու և պատմագիտության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	2+2 կրեդիտ/	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		
Գործնական աշխատանք		
Մեմինար պարապմունք	20+20	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		
Ընդամենը		
Ստուգման ձևը (ստուգաքա/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	Ստուգաքա	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

▪ **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

▪ **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Օնֆեքստ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

որոշակի արդյունքի ձևակերպման:

- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են**⁶ թեմատիկ սեմինար, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական և խմբային, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**⁷ թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

---

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

Խ/Խ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապլանք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
	1-ին կիսամյակ					
1.	Պլյուսագորականների էտրուսկյան ընկերություն,		1			
2.	Ասասսինների ընկերությունը		1			
3.	Սիոնի վանահայրությունը		2			
4.	Սուֆիների օրդենը		2			
5.	Տամպլիերների օրդենը		2			
6.	Ռոզենկրեյցների օրդենը		2			
7.	Բավարական Իլյումինատների ընկերությունը		2			
8.	Կարբոնարների ընկերությունը		2			
9.	Կու Կլուս Կլան ընկերությունը		2			
10.	Տուլե ընկերությունը		2			

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

11.	Orus Dei (Աստծո գործը) ընկերությունը		2			
12.	Ընդամենը		20			
	2-րդ կիսամյակ					
13.	«Սև ձեռք» ընկերությունը		1			
14.	Ոսկե օղակի ասպետներ ընկերությունը		1			
15.	Ազատության զավակների ընկերությունը		2			
16.	Դժոխքի բոցերի ակումբը		2			
17.	Մաժեստիկ 12 ընկերությունը		2			
18.	Բռիեմյան ակումբը		2			
19.	Քանգ և ոսկոր ընկերությունը		2			
20.	Բիլդերբերգի ակումբը		2			
21.	Եռակողմ հանձնաժողովը		2			
22.	Կոմիտե 300		2			
23.	Միջազգային հարաբերությունների թագավորական ինստիտուտը		2			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			20			

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Гризингер Т. Иезуиты. Полная история ордена. М.	2004.
2	Благовещенский Г., Спаров В. Тайные общества, правящие миром. М.,	2007.
3	Щустер Г. История тайных обществ, союзов и орденов. М.,	2019.
4	Жариков Е. Пророчество великого магистра тамплиеров. М.,	2013.
5	Чарльз Уильям Тайные общества всех веков и всех.	
6	Реутов С. Тайные общества. За кулисами власти. М.,	2018.
7	История Тевтонского ордена. М.,	2012.
8	Ганс-Ульрих фон Кранц. Боги Третьего рейха. М.,	2009.
9	Тим Уоллес Мерфи. Тайное знание. Секреты западной эзотерической традиций. М.,	2012.
10	Елизавета Данилова. Большая книга тайных знаний. М.,	2017.
11	Минутко И. Заговор тайных вождей. М.,	2012.
12	Прокопенко И. Теория заговоров. Кто правит миром? М.,	2017.
13	Тайные общества. За кулисами власти. Ред. Назаренко И. А., М.,	2018.
14	Баешко Л. Великая книга сакральных знаний. М.,	2008.
15	Стейберг Делия. Тайный идеал тамплиеров. М.	2015.

16	Прокопьев А. Ананербе. Страшная тайна Третьего рейха. М.,	2014.
17	Реутов С. Кто правит миром? Тайные общества. За кулисами власти. М.	
18	Умберт Эко. Маятник Фуко.	
19	Коулман Джон. Комитет 300. Тайны мирового правительства. М.	1992.
20	Джонатан Блэк. Тайная история мира. М.,	2009.
21	В. Деружинский. Теория заговора. М.,	2009.
22	Гоголицин Ю. Тайные общества в истории человечества или кто правит миром. Ростов-на-Дону,	2010.
23	Ганс-Ульрих фон Кранц, Демоны со свастикой. Черные маги Третьего рейха, М.,	2009
24	Фауста Вага. Тамплиеры: история и легенды. М.,	2007
25	Александр Фурсенко. Династия Рокфеллеров. М.,	1967
26	Этьен Кассе. Ключ Соломона. Код мирового господства. СПб,	2006
27	Росси Джанни, Ломбрасса Франческо. Во имя ложи, М.,	1983
28	Чарлз Пайт Миллс, Властвующая элита. М.,	2007
29	Наталья Макарова, Тайные общества и секты: культовые убийцы, масоны, религиозные союзы и ордена, сатанисты и фанатики», М.,	1996
30	Андрей Васильченко: Тайные общества Третьего рейха, М.,	2013
31	Черинотти А., Розенкрейцеры: из молчания - свет, М.,	2008
32	Василий Иванов, Тайны масонства, М.,	
33	Бегунов Юрий, Тайные силы в истории России. М.,	1996

34	Аллен Джон, Opus Dei, Правда и вымысел, М.,	2007
35	Леонид Мацих, Наргиз Асадова. Братья. История масонства в России, М.,	2009-2010
36	Девид Кортен, Когда корпорации правят миром, СПб,	2002
37	Н.Л. Бутми, Кабала, ереси и тайные общества, СПб,	1914
38	Энтони Саттон, Как орден оргнизует войны и революции, М.,	1995
39	Энтони Саттон, Трехсторонняя комиссия над Америкой, М.,	1995
40	Энтони Саттон , Уолл-стрит и большевистская революция	
41	За кулисами видомай власти, Под ред. С.Гушко, М.,	1984
42	Энтони Саттон, Орден «Череп и кости», документы, история, идеология, международная политика, Киев,	2005
43	Борис Башилов. "Златой век" Екатерины II. Масонство в царствование Екатерины II	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուցման ձևը	Գրականություն ⁹

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր` ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	1-ին կիսամյակ				
1.	Պյուժագորականների էտրուսկյան ընկերություն,	Պյուժագորականների էտրուսկյան ընկերություն,	1	Հարց ու պատասխան, իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
2.	Ասասսիների ընկերությունը	Ասասսիների ընկերությունը	1	Հարց ու պատասխան, իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
3	Միոնի վանահայրությունը	Միոնի վանահայրությունը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
4	Մուֆիների օրդենը	Մուֆիների օրդենը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
5	Տամպլիերների օրդենը	Տամպլիերների օրդենը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
6	Ռոզենկրեյցների օրդենը	Ռոզենկրեյցների օրդենը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
7	Բավարական Իլլումինատների ընկերությունը	Բավարական Իլլումինատների ընկերությունը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
8	Կարբոնարների ընկերությունը	Կարբոնարների ընկերությունը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը

9	Կու Կլուս Կլան ընկերությունը	Կու Կլուս Կլան ընկերությունը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
10	Տուլե ընկերությունը	Տուլե ընկերությունը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
11	Oris Dei (Աստծո գործը) ընկերությունը	Oris Dei (Աստծո գործը) ընկերությունը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
	2-րդ կիսամյակ				Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
1	«Սև ձեռք» ընկերությունը	«Սև ձեռք» ընկերությունը	1	Հարց ու պատասխան, իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
2	Ոսկե օղակի ասպետներ ընկերությունը	Ոսկե օղակի ասպետներ ընկերությունը	1	իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
3	Ազատության զավակների ընկերությունը	Ազատության զավակների ընկերությունը	2	Հարց ու պատասխան, իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
4	Դժոխքի բոցերի ակումբը	Դժոխքի բոցերի ակումբը	2	իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
5	Մաժեստիկ 12 ընկերությունը	Մաժեստիկ 12 ընկերությունը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը

6	Բոհեմյան ակումբը	Բոհեմյան ակումբը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
7	Գանգ և ոսկոր ընկերությունը	Գանգ և ոսկոր ընկերությունը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
8	Բիլդերբերգի ակումբը	Բիլդերբերգի ակումբը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
9	Եռակողմ հանձնաժողովը	Եռակողմ հանձնաժողովը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
10	Կոմիտե 300	Կոմիտե 300	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
11	Միջազգային հարաբերությունների թագավորական ինստիտուտը	Միջազգային հարաբերությունների թագավորական ինստիտուտը	2	Հարց ու պատասխան իրավիճակային վերլուծություն, խնդիրի առաջադրում, խմբային քննարկում	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը

12.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Աշխատանքի տեսակը ¹⁰	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.	Պյութագորականների էտրուսկյան ընկերություն,	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
2.	Ասասսինների ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
3.	Սիոնի վանահայրությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
4.	Սուֆիների օրդենը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
5.	Տամպլիերների օրդենը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
6.	Ռոզենկրեյցների օրդենը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
7.	Բավարական Իլլումինատների ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
8.	Կարբոնարների ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
9	Կու Կլուս Կլան ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը

¹⁰ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

10	Տուլե ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
11	Oris Dei (Աստծո գործը) ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
12	«Սև ձեռք» ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
13	Ոսկե օղակի ասպետներ ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
14	Ազատության զավակների ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
15	Դժոխքի բոցերի ակումբը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
16	Մաժեստիկ 12 ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
17	Բոհեմյան ակումբը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
18	Գանգ և ոսկոր ընկերությունը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
19	Բիլդերբերգի ակումբը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
20	Եռակողմ հանձնաժողովը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը

21	Կոմիտե 300	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը
22	Միջազգային հարաբերությունների թագավորական ինստիտուտը	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր, բանավոր	Տե՛ս նշված գրականության ցանկը

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹²

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	համակարգիչ, պրոյեկտոր, Սմարթ գրատախտակ
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	տեղեկատվական նյութեր, պաստառներ

¹² Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹³:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1-ին կիսամյակ

1. Պյութագորականների էտրուսկյան ընկերությունը
2. Ասասաիների ընկերությունը

---

¹³«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

3. Միոնի վանահայրությունը
4. Սուֆիների օրդենը
5. Տամայլիերների օրդենը
6. Ռոզենկրեյցների օրդենը
7. Բավարական Իլյումինատների ընկերությունը
8. Կարբոնարների ընկերությունը
9. Կու Կլուս Կլան ընկերությունը
10. Տուլե ընկերությունը
11. Oris Dei (Աստծո գործը) ընկերությունը

2-րդ կիսամյակ

1. «Սև ձեռք» ընկերությունը
2. Ոսկե օղակի ասպետներ ընկերությունը
3. Ազատության զավակների ընկերությունը
4. Դժոխքի բոցերի ակումբը
5. Մաժեստիկ 12 ընկերությունը
6. Բոհեմյան ակումբը
7. Գանգ և ոսկոր ընկերությունը
8. Բիլդերբերգի ակումբը
9. Եռակողմ հանձնաժողովը
10. Կոմիտե 300
11. Միջազգային հարաբերությունների թագավորական ինստիտուտը

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	<u>022201.00.7 – Պատմություն</u> /դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/
Կրթական ծրագիր`	<u>022201.01.7 – Պատմություն</u> /դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/
Որակավորման աստիճան`	<u>մագիստրոս</u> /բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի գիտական սեմինար			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2+2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին և 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	20+20	Դասախոսություն	
			Սեմինար	20+20
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն			
Ընդամենը				
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի գիտական սեմինարի դասավանդումը նպատակ է հետապնդում մագիստրանտներին ծանոթացնել գաղտնի կազմակերպությունների գործունեությանը, բացահայտել նրանց ազդեցությունը համաշխարհային պատմության ընթացքի վրա:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> ✓ Մարդկության պատմության մեջ գաղտնի ընկերությունների գոյության և իրադարձությունների վրա դրանց ազդեցության մասին պատկերացումներ <u>կարողություն</u> ✓ պատմագիտական վերլուծություններ կատարելու և ձեռք բերած գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն: <i>Հմտություն</i> ✓ պատմության վերաբերյալ բազմաբնույթ գիտելիքների համակարգում և տեսական վերլուծություն ✓ պատմական փաստերը համադրելու և երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն ✓ գիտելիքների կիրառում՝ համաշխարհային քաղաքական զարգացումները հասկանալու համար ✓ պատմական գործընթացներն ու իրադարձությունները համեմատելու և դրանց պատճառահետևանքային կապերը բացահայտելու կարողություն:			

Դասընթացի բովանդակությունը	1-ին կիսամյակ 1. Պյութագորականների էտրուսկյան ընկերություն, Ասասիների ընկերությունը 2. Միոնի վանահայրությունը 3. Սուֆիների օրդենը 4. Տամպլիերների օրդենը 5. Ռոզենկրեյցների օրդենը 6. Բավարական Իլլյումինատների ընկերությունը 7. Կարբոնարների ընկերությունը 8. Կու Կլուս Կլան ընկերությունը 9. Տուլե ընկերությունը 10. Oris Dei (Աստծո գործը) ընկերությունը 2-րդ կիսամյակ 1. «Սև ձեռք» ընկերությունը 2. Ոսկե օղակի ասպետներ ընկերությունը 3. Ազատության զավակների ընկերությունը 4. Դժոխքի բոցերի ակումբը 5. Մաժեստիկ 12 ընկերությունը 6. Բոհեմյան ակումբը 7. Գանգ և ոսկոր ընկերությունը 8. Բիլդերբերգի ակումբը 9. Եռակողմ հանձնաժողովը 10. Կոմիտե 300 11. Միջազգային հարաբերությունների թագավորական ինստիտուտը
Գնահատման	Գնահատումն իրականացվում է բազմագործոնային համակարգով՝

մեթոդները և չափանիշները	100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ. ✓ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան, ✓ ինքնուրույն աշխատանքի կատարում, ✓ սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն, ✓ ուսանողի կողմից դրսևորած ընթացիկ ակտիվություն, հմտություններ և կարողություններ,
Գրականություն	Գրականության ցանկ 1. Гризингер Т. Иезуиты. Полная история ордена. М. 2004. 2. Благовещенский Г., Спаров В. Тайные общества, правящие миром. М., 2007. 3. Шустер Г. История тайных обществ, союзов и орденов. М., 2019. 4. Жариков Е. Пророчество великого магистра тамплиеров. М., 2013. 5. Чарльз Уильям Тайные общества всех веков и всех. 6. Реутов С. Тайные общества. За кулисами власти. М., 2018. 7. История Тевтонского ордена. М., 2012. 8. Ганс-Ульрих фон Кранц. Боги Третьего рейха. М., 2009. 9. Тим Уоллес Мерфи. Тайное знание. Секреты западной эзотерической традиций. М., 2012. 10. Прокопьев А. Ананербе. Страшная тайна Третьего рейха. М., 2014. 11. Стейберг Делия. Тайный идеал тамплиеров. М. 2015. 12. Баешко Л. Великая книга сакральных знаний. М., 2008. 13. Тайные общества. За кулисами власти. Ред. Назаренко И. А., М., 2018. 14. Прокопенко И. Теория заговоров. Кто правит миром? М., 2017. 15. Минутко И. Заговор тайных вождей. М., 2012. 16. Елизавета Данилова. Большая книга тайных знаний. М., 2017.

17. Реутов С. Кто правит миром? Тайные общества. За кулисами власти. М.
18. Умберт Эко. Маятник Фуко.
19. Коулман Джон. Комитет 300. Тайны мирового правительства. М. 1992.
20. Джонатан Блэк. Тайная история мира. М., 2009.
21. Гоголицин Ю. Тайные общества в истории человечества или кто правит миром. Ростов-на-Дону, 2010.
22. В. Деружинский. Теория заговора. М., 2009.
23. Ганс-Ульрих фон Кранц, Демоны со свастикой. Черные маги Третьего рейха, М., 2009
24. Фауста Вага. Тамплиеры: история и легенды. М., 2007
25. Этьен Кассе. Ключ Соломона. Код мирового господства. СПб, 2006
26. Росси Джанни, Ломбрасса Франческо. Во имя ложи, М., 1983
27. Чарлз Пайт Миллс, Властвующая элита. М., 2007
28. Наталья Макарова, Тайные общества и секты: культовые убийцы, масоны, религиозные союзы и ордена, сатанисты и фанатики», М., 1996
29. Андрей Васильченко: Тайные общества Третьего рейха, М., 2013
30. Черинотти А., Розенкрейцеры: из молчания - свет, М., 2008
31. Василий Иванов, Тайны масонства, М.,
32. Бегунов Юрий, Тайные силы в истории России. М., 1996
33. Аллен Джон, Orus Dei, Правда и вымысел, М., 2007
34. Девид Кортен, Когда корпорации правят миром, СПб, 2002
35. Леонид Мацих, Наргиз Асадова. Братья. История масонства в России, М., 2009-2010
36. Н.Л. Бутми, Кабала, ереси и тайные общества, СПб, 1914
37. Энтони Саттон, Как орден организует войны и революции, М., 1995
38. Энтони Саттон, Трехсторонняя комиссия над Америкой,

М., 1995

39. Энтони Саттон , Уолл-стрит и большевистская революция

40. За кулисами видоимой власти, Под ред. С.Гушко, М., 1984

41. Энтони Саттон, Орден «Череп и кости», документы, история, идеология, международная политика, Киев, 2005

42. Александр Фурсенко. Династия Рокфеллеров. М., 1967

43. Борис Башилов. "Златой век" Екатерины II. Масонство в царствование Екатерины II